

BALLA ANTAL XVIII. SZÁZADI SZEGEDI KÉZIRATOS TÉRKÉPE

I. Felsőváros

Városunk történelmi irodalmának nagy hiányossága, hogy mind ez ideig nem foglalkoztak érdemben Szeged egyik legfontosabb térképével, melyet Balla Antal, Pest vármegye főmérnöke készített 1776-ban. A történetíró Reizner János alapvető művében nem ismeri, legalább is nem említi ezt a kézzel rajzolt s festett mappát, csupán Balla tervezett pest-szegedi csatornatervezetéről, valamint ugyancsak általa, a kalapos király uralkodása alatt készített Szeged városi ún. földkönyvekről tesz említést. Hol kallódott ez a fontos munka, mind ez ideig nem sikerült megállapítanunk, csupán annyit, hogy 1908-ban került a Közművelődési Palota gyűjteményébe. Azóta különböző szerzők többször hivatkoznak rá, méltatják, de részletes feldolgozására nem került sor.

Mikoviny Sámuel mellett – aki világviszonylatban is korának egyik legnagyobb térképező mérnöke volt – Balla Antal a XVIII. századi Magyarország legkiemelkedőbb, természettudományi s műszaki érzékkel egyformán rendelkező mérnöke s térképrajzolója volt. Életét s műszaki munkásságát Fodor Ferenc méltatta. Itt most csak annyit, hogy az 1760-tól 1800-ig terjedő időben összesen 37 saját maga készítette térképlap maradt utána, melyek közül 5 mappa Szegeddel és környékével kapcsolatos. Minthogy néhány, a szegedi múzeum gyűjteményében levő térképről Fodor Ferenc sem tesz említést, soroljuk fel a szóban forgó térképeket:

1. (Fodor munkájában 9. sorsz.) DELINEATIO PRAEDIORUM KIS TELEK, ITEM FELSŐ ET ALSÓ CSENGELE, AD LIB. REGIAM CITTEM SZEGEDIENSEM SPECTANTIUM... etc. Anno 1775 per Antonium Balla, Exc. C. R. H. A. Honorum et p. R. Hung. Juratum Geometram. 100 Org. Vienn. (= 128 mm.) 94,5 × 136 cm. Országos Levéltár tulajdonában.

2. (Fodornál 10. sorsz.) DELINEATIO TERRENI POSSESSIONIS TÁPÉ AD L. RG. CIVITATEM SZEGEDIENSEM SPECTANTIS QUAE UNA URBARIALEM AGRORUM, AC FOENILIUM EXCISIONEM AC COLONIS FACTUM DISTRIBUTIONEM REPRAESENTAT, QUAE PERACTA, Anno D. 1776. Per Antonium Balla Regio Cameralem et p. I. R. Hungaria Juratum Geomet... 1000 Orgyarum Vienn. (= 127 mm.) 58,5 × 84 cm. Szegedi múzeum tulajdonában.

3. (Fodornál 14. sorsz.) MAPPA GENERALIS TOTIUS TERRITORII LIBERAM REGIAMQUE CIVITATEM SZEGED SPECTANTIS IN EJUSQUE GREMIO CONTENTARUM POSSESSIONUM TÁPÉ ET KIS-TELEK. IN QUA FUNDI EXTRA-VILLANI, ALLODIALES CIVIUM, PRONTI ET SUBDITORUM COMPETENTIAE URBARIALES IN INDIVIDUO, RELIQUAE VERO APPERTINENTIA CIVIUM AGRI QUIPPE VINEAE & FUNDI INTRA-VILLANI PROPTER MINUTIAS IN GENERE TANTUM

REPRESENTANTUR. De Anno 1778. Opera et Studio Antonii Balla E. C. R. H. A. P. E. – H. U. P. P. E. S. Jurati Ordinarii Geometrum. 4000 Org. Vienn. (=173 mm.) Szegedi múzeum tulajdonában.

4. (Fodornál 15. sorsz.) MAPPA SUPERIORUM APPERTINENTIAM EXTRAVILLANORUM CIVIUM REGIAEQUE CIVITATIS SZEGEDIENSIS... etc. 1778. Antonii Balla. 1000 Org. Vienn. (=160 mm.) Szegedi Somogyi Könyvtár tulajdonában!?

5. (Fodornál nem szerepel!) MAPPA SPECIALIS AGRORUM SUPERIORIS CIVITATIS L. RQ. SZEGEDIENSIS. 600 Org. Vienn. 60×148 cm.

Szeged város külső határrészének, a szántóföldeknek kataszteri célzattal készült térképe, Óthalom, Fehértó környékével, egészen a szatymazi halomig. A szerző neve nincs feltüntetve, de a díszes címkeret, a térképlap rajzstílusa s a több helyen elforduló évszám (anni 1778) szerint feltehetően ez is Balla Antal műve, aki egybekben a kataszteri térképezésnek megalapítója volt Magyarországon. Szegedi múzeum tulajdonában.

6. (Fodornál nem szerepel!) MAPPA INFERIORUM APPERTINENTIAM CIVIUM L: R: que CIVITATIS SZEGEDIENSIS individualiter uniuscujusvis tenuti figuram; qvantitatem in orgus qvadratis Vieñensibus, ac etiam jugeribus qvorum singulum 1200 kvadratas orgias complectitur, Classificationem qve glebae in tribus rubricis repraesentans. De Anno 1779. Scala 600 orgyarum Viennensium. Opera Godefridi Maux et Andreae Sárközy per I. R. H. I. Geom. 88×164 cm.

Szeged város alsó határrészének, szántóföldeknek, szőlőknek s dohányföldeknek stb., ugyancsak kataszteri célzattal készült térképe, Rösztke, Szentmihálytelek stb. környékével, Dorosma határáig, ill. Szőrösdomb, Kun Miklósi- és Eperjes-halom-mal határolt terület. Bár minden kétséget kizáróan jelzett mérnökök műve, mégis az előbbi, Ballának tulajdonítható mappa kiegészítésének látszik. Az egyes földek elhatárolására a szerzők narancs- és violaszínű határvonalakat használnak. A térképlap különös értéke, hogy 1–158. számozással feltünteti az alsóvárosi gazdák neveit is. A szegedi Móra Ferenc Múzeum tulajdonában.

Végezetül foglalkozunk a tanulmányunk tárgyául szolgáló térképpel, mely Fodor felsorolásában 11. számmal szerepel:

3. MAPPA ICHNOGRAPHICA (sic!) LIBERAE REGIAEQUE CIVITATIS SZEGEDIENSIS. FUNDOS INTRA-VILLANOS, HORTOS, POMARIA, VINEAS, CAULETA AC FAGOPIRETA IN CIRCUITU CIVITATIS SITUATA IN GENUINA FIGURA UNA CUM POSSESSORIBUS EXHIBENS. DE ANNIS 1776–1777. Scala Geometrica 500 Orgyarum Viennens. Anton Balla E. C. R. H. A. H. & I. C. P. P. E. S. O. GEOMETRA. Három angyalka tartotta, díszes, zsinóros kárpitkeretben. Felül egy pajzsban a szabad királyi város címere (Insignia L. R. C. Szeged).

Mint a cím is elárulja, a határban az összes jelentősebb művelési ágak képviselve vannak. Fodor idézett munkájában ezt a munkát Szeged kiváló térképének minősíti, ami annak is köszönhető, hogy pontosan föltünteti az akkori utcákat és telkeket, a két nagy városrész, Felső- és Alsóváros telektulajdonosainak neveit is. A mappa, melynek mérete egyébként 120×210 cm, bal alsó sarkát értékes város panoráma tölti ki, színezett tusrajz, mitológiai alakokkal (a Tisza és Maros forrását jelképező vízöntő alakok, Tibiscus és Marusius), játszódozó gyermekekkel, a magyarázó kerete szépen dekorált, kb. gazdasági szerszámokkal

és mérőeszközökkel. A Tisza folyón egy sor vízimalom s egy vitorlás szállító-bárka látható.

A város vedutája elsősorban hűségével s pontosságával lep meg bennünket, ami nem mondható el pl. az ugyanebből a korból származó (1770–1880 körül) Binder János Fülöp céhlevelén szereplő látképére. A budai rézmetsző mester ugyanis nem helyszíni élmények alapján dolgozott, mint Balla s az összezsúfolt látképen igen nehéz eligazodni.

A veduta felirata a következő: *Prospectus Urbis Szeged Orientalis a parte Possessionis Tápe representatus* (Szeged város tekintete keletről, Tápé birtoka felől ábrázolva). Meglepő, hogy a város mostani, szegedi folyópartja összefüggő galériaerdővel borított, s ebből emelkednek ki az egyes középületek tornyaikkal vagy tetőikkel. A mostani, újszegedi folyópart teljesen kopár. Minden bizonytalannal (bár ez a térképábrázolásból nem derül ki) a Tisza mindkét partja, de főleg a város szempontjából a túlsó, fűz- és nyárerdővel volt borítva, de ennek a térképbe való berajzolása a látás rovására ment volna.

A látképen jobbról balra haladva, 1–14-es számozással a következők láthatók: 1. Felsővárosi Szt. György templom, 2. Minoriták temploma, 3. A felsővárosi görög templom, 4. Királyi söraktárak a Tisza folyó partján, 5. Vár, a belső épületeivel, 6. Víztorony a vár tiszai szögleténél, 7. Királyi harmincadház hivatala, 8. A palánki rácsok temploma, 9. A kegyesrendi tanító szerzetesek által vezetett iskola, a palánki templom és székhely, 10. Piaristák iskolája, 11. Városi serfőzőház, 12. Katonai kórház a Tisza partján, 13. Ferences szerzetesek temploma és kolostora Alsóvároson, 14. A Tisza folyó.

A korábbi városi múzeum gyűjteményébe a Balla-féle térképpel egyidejűleg egy másik térkép is került. Ez nagyságára, méreteire nézve pontosan megegyezik az előzővel, hiányzik róla a díszes veduta, a szövegrész elnagyoltabb, a színezés csaknem teljesen hiányzik. Mindezeket előre bocsátva, hozzátéve még azt a tényt, hogy a szerző neve is hiányzik a lapról, mely helyenkint megváltozott állapotokat tüntet fel, ezt a második térképlapot a Balla-féle lap másolatának kell tekintenünk. Címében kevéssé tér el az eredetitől:

MAPPA ORIGINALIS INDIVIDUALIS DIMENSIONIS LIBERAE REGIAEQVE CIVITATIS SZEGEDIENSIS FUNDOS INTRAVILLANOS, HORTOS, POMARIA, VINEAS, CAULETA, AC FAGOPIRETA, IN CIRCUITU CIVITATIS SITUATA IN GENUINA FIGURA POSSESSORUMQUE INSERTIONE REPRÆSENTANS DE ANNO 1776. 1777. Scala 500. Orgyarum Viennensium.

Itt említem meg, hogy a szegedi múzeum tulajdonában van egy ugyancsak Balla-térképről készített másolati térkép. A Fodor-féle felsorolásban főtett említett 14-es számú térképlap (Mappa generalis Totius Territorii etc...) magyar nyelvű másolata, a következő címmel: NEMES SZABAD KIRÁLYI SZEGED VÁROSSÁNAK, VALAMINT A HOZZÁ TARTOZANDÓ HELYSÉGEK TÁPÉ ÉS KIS TELEK EGÉSZ FÖLGYÉNEK KÖZÖNSÉGES RAJZOLATYA, mellyben a városi Kaszáló és Legelő Földek, valamint a Jobbágyi Birtokokis különösen; a többi Földek pedig öszeséggel jegyesztettek fel. Ballának 1778 Esztendőbéli Felmérése Rajzolatya szerént másolta Buday Mihály H. Földmérő Szegeden 1814. 4000 öles vagy egy közönséges Német Mértföldnyi Mérték.

Nyilvánvaló, hogy abban az időben, amikor a költséges, nagy munkával készült térképlapok egyetlen példányban, kézírással készültek, érthető volt egy-egy kitűnő Balla-féle mappának lemásolása akár több (?) példányban is. Hogy

a mi másolatunkat is Buday Mihály készítette volna, feltételezhető az említett praecedens nyomán, bár bizonyosat eddig még nem sikerült megállapítanunk.

Mindenesetre a két térképlap, az eredeti Balla-féle, s a róla készült hűséges másolat összehasonlítása el nem mulasztható alkalmat nyújt az eredeti lapon olvashatatlaná vált bejegyzések tisztázására, tekintve, hogy a térképlapok, melyek ma már korszerűen, restaurált állapotban vannak, meglehetően rongált állapotban kerültek be annak idején a múzeum gyűjteményébe, ahol időközben tovább pusztultak, különösen a negyvenes háborús időkben. Az összehasonlítás révén lehetett bizonyos következtetéseket levonni. Így volt pl. megállapítható, hogy az eredeti Balla-mappán egyetlen utcanév bejegyzés volt, a belvárosban levő „Palanka Gasse”, az összes többi, tussal beírva az egyébként pontosan ugyanolyan helyzetű utcaközökbe, csupán a másolat lapon volt.

A Balla-féle térkép az első olyan ábrázolás, mely a várost teljes részletes-ségében föltünteti. Előtte csupán a Kaltschmidt Ábrahám-féle belterületi helyzetrajzot ismerjük 1747-ből, ez azonban csak a vár, palánk s közvetlen környékéről tájékoztat bennünket. Tíz nagyobb s három kisebb lakótömböt tüntet fel a sóraktárak s a budai kapu (Porta Budensis) magasságában, mely a Balla-féle térképen már tizenöt nagyobb lakótömbbé terebélyesedik ki.

Nézzük meg, mit mond számunkra ez az 1776-os állapotokat feltüntető térkép, s főleg milyen új adatokat tár föl számunkra?

Induljunk ki a sóraktáraktól. Négy nagy, a Tiszára csaknem merőlegesen fekvő épület, az ötödik a folyással párhuzamosan fekszik. Mivel középület, nincs számmal ellátva, színezése is eltér a lakótömbök házaitól, telkeitől. A 661. sz. alatt több házból álló nagy telket találunk, mely minden bizonnyal a sóházak tartozéka lehetett. A sóházak s a vár fala közt kis Nepomuki Szent János (Statua S. J. N.) szobor helyét látjuk. Ennek a szobornak irodalmi előfordulását leltük meg Kis István egykori ferencrendi szerzetes „Jeruzsálemi utazás” c. könyvében. 1766-ban így ír róla: „... ha megindulnék Szegedről a Tisza vizén, akkor a szárazföld tapodása nélkül is elmehetek Alexandriába mindenkor a vízen. Innét pedig egész Amerikában, Afrikában, sőt Indiában is, és úgy intézhetném az utazást, hogy négy esztendőnk alatt egész a földnek kerekességét megkerülhetném Szegedről, mindenütt a vízen, és ismét Szegeden ugranék ki az vár alatt való Nepomucénos Sz. János képénél...”

Körülbelül a mostani Kis Tisza utca felső végénél találjuk a „Sándor révé” nevű Tisza ágat, mely időnként kiszáradó vízterületnek van feltüntetve, s ezért minden bizonnyal csak kisebb, alkalmi halász „öböl” lehetett. Elkeskenyedő része összeér a Tiszával, rajta hidacska vezet keresztül (Pons ad Sándor Réve), melyhez hasonlóan rajzát föllelhetjük a Balla-féle térkép rajzos látképén is. Egykori medre ma is megvan a Kis Tisza utca és Molnár utca között. A Sándor Réve folytatásában találjuk, a száraz időben Tápéra vezető út mentén a „Tabányi útza” közelében, a folyóval párhuzamosan fekvő ház sor közepén Vedritz György 293. számmal jelzett házát, a hozzátartozó telekkel. Mivel az egykorú térképen sehol másutt Vedrits vagy Vedritz név nem szerepel, feltehetően ez Vedres Istvánunk szülőháza, ahol gyermekéveit is töltötte. Házuk előtt láthatta még a hosszan elterülő Tisza-zátonyt, s a folyó túlsó részén (az előbb említett rajzos látképen ugyancsak föllelhető) a parthoz közel, a „víz sebjében” működő vízimalmokat, a Statio molarum-ot, a mostani Bertalan emlék táján. Ami a szülőház helyét illeti, a mai térképen a Felső Tisza-partnak a Tabán utca sarkától a Molnár és Gyártelep utcák találkozása közötti szakaszára esik.

Vedritz György szomszédságában találjuk a Vastag-okat (a neves Vastagh festőcsalád őseit), akikkel való jószomszédi, baráti kapcsolata a későbbi hites földmérő Vedres Istvánnak – köztudomású volt.

Feltűnő térképünkön a Sándor révétől kiinduló, a Minoriták temploma mellett húzódó „Víz állásos Nagy Fenék” (a térkép rajzolója minden bizonnyal maga Balla Antal általában felváltva alkalmazza helyneveinél a magyar és latin nyelvet), mely megfelelne a múlt században még meglévő a Hangász utca (ma Bihari utca környéke) táján elterülő ún. Cigány-tankának, s a nagy árvíz után tűnt el. Egyike volt annak a sok tankának, „városközi pocsoljának” Alsóvároson „csöpörkének” nevezett (a térképeken latinosan lacuna-nak jelzett) mocsaraknak (s az egész város területén ez volt a legnagyobb), melyek foltossá tették a város térképét, s melyeknek nyomai még mai nap is föllelhetők. (Töltésút vezetett rajta keresztül.)

A városrész északi határán megtaláljuk „Dugonits erdejé”-t s a „Kereszt töltést”, mely a gyevi (Algyő felé vezető) töltésutat szeli derékba. Előbbi megfelel a sokat emlegetett, az első világháború idején kipusztított (manapság újra fejlődő) Makkos-erdőnek. A Kereszt töltés pedig pontosan megfelel a mai körtöltés helyének s irányának. Ezekről már a kortárs, Dugonics András is említést tesz „Ulisszesnek történetei” (Pest, 1780) c. munkájában, öccséhez, Dugonics Ádámmalhoz címzett előszavában:

„... Fen-marad örök neve (t. i. Dugonics édesapjának, az erdő ültetetőjének) azon hatalmas Töltésekben, mellyeket a’ Tiszának özöne ellen vagy újra csináltatott, vagy a’ Gyevi szorongatásoknak ellenében meg-jobbíttatott... Fen marad emlékezete azon Fűz-erdőben is, mellyet a’ Szilléren innet a’ Városnak mind díszszére, mind hasznára ültetett; mellyen is, midőn velem gyakorta sétálgatott, Kátónak azon szavaival élt: multae etiam istarum arborum mea manu sunt satae...”

Megleljük a Szent György templom mellett az Etelka írójának szülőházát s vele átellenben két iskola bejegyzését. A térkép másolati példányának segítségével sikerült megállapítanunk, hogy az egyik magyar, a másik német nyelvű iskola, „schola germ”(anica) és „schola hung”(arica). Mit ír ezekről Dugonics?

„... Fen fogja tartani nevét a’ Palánkbéli, de főképpen a’ Felső-Városi Piaristáknak gyönyörűen fel-épült házok is, mellyeket (kivált képpen a Felső Városinak éppen ellenében lakván) a’ Nemes Város bő-kezü költségével ugyan, de egy-szer ’s mind az ő fáradhatatlan ösztönével... mind elsőben fel-építette...” Minden bizonnyal a piaristák kezelésében állhatott ez a két iskola, Felsővároson.

Föltünteti a térkép az egykori temetők helyét (Coemeterium). Így a régi Szent György templom körül, a mostani Csillag tér környékén, s Felsőváros határterületén, a „Lacuna Agyagos völgy”-el jelzett (a mai Vöröskereszt tó táján) helyen.

Jelzi a térképlap a szárazmalmokat (lásd a mellékelt lajstrom szerint). Mint érdekesség, megemlítjük, hogy az 1719-es adókivetési összeírás szerint csupán 3 malom működött Felsőváros területén.

Érdekességgént említhetjük, sikerült meglelnünk a Sóházak közelében, 687. számú telken a neves kórházalapító, Posonyi Ignác 3 épületből álló lakóházát is. A Dugonics család anyagi viszonyait is részletesen ismerteti térképünk.

Ezek után nézzük a térkép bejegyzéseit:

I. FELSŐ-VÁROS (*Civitas Superior*):

A terület határa (Tiszától Tiszáig): A térképen TIBISCUS FLUVIUS-sal jelölve. – PONS AD ANUS ÉRE – PONS AD SZILLIR ÉRE – PLAGA QUAE TIBISCO EXUNDANTE TOTALITER INUNDATUR – ANNUS ÉRE – SZILLIR ÉRE – EPERJES SZIGET – DUGONITS ERDEJE – (CESPES) – KERESZT TÖLTÉS – VIA AD AL GYŐ ET TÁPÉ DUCENS – AL GYŐI ÚTNÁL LÉVŐ SZŐLŐK – LACUNA AGYAGOS VÖLGY – VÁRAS MELYLÉKI SZŐLŐK – LACUNA TEMETŐ TANKA DICTA – KUKURICZA VÁROS – EUGENIUS ÁRKA FELSŐ RÉSZÉ – DEPOSITORIA SALIS – RÁCZ PIACZ – PONS AD SÁNDOR RÉVE – ZÁTONY (Tiszai).

Felsőváros északi területén három városrész van névvel megjelölve: KIS-PEST, HÓBIÁRT és TOBANY.

A másolt lapon bejegyzett utcák az Eugenius ároktól felfelé haladva a következők: KIS TEMETŐ UTZA, TYÚK BÖGY UTZA, KÉK KAKAS UTZA, CSONGRÁDI ORSZÁG ÚT, CSUKA UTZA, SÁNDOR UTZA, GAZDAGÉK UCCÁJA, HÓBIÁRT UTZA, DEHOGY UTZA, FUVAR UTZA, TÁPAI ORSZÁG ÚT, TOBÁNYI UTZA, SZAPPANYOS UTZA (SÁNDOR RÉVE), MINORITÁK UTZÁJA, ALL GYEVI ORSZÁG ÚT, Sz. GYÖRGY UTZA, RÓZSA UTZA, KÁLMÁN UTZA (KIS UTZA).

Az itt körülhatárolt területen (lakott területen) belül a számozott telkek, a ház alaprajzával s a tulajdonos (lakó) nevével 1-től 1131-ig a következők:

Itt említjük meg, hogy az összeállítás a tanulmányozott két térképlap összevetése alapján készült. Tekintve, hogy mindkét mappa kézírással készült, számolnunk kellett esetleges elírásokkal, a hosszú o és ö betűk következtelen alkalmazásával, a lapok meglehetősen rongált, nehezen olvasható részleteivel. Eredetinek a Balla Antal nevével ellátott térkép adatait tekintjük, s ha a másolaton, a második térképen más adatot találunk, azt zárójelbe tettük. A c-betűt a Balla-féle lapon következetesen tz-vel, a másolaton cz-vel jelölték, ugyanígy a cs-betűt, cs-vel, illetve ts-el. Pl. Ferentz – Ferencz, vagy Csur – Tsur stb. Felsorolásunkban következetesen Istvánt és Mártont írunk, holott a másolaton ez Istvány- vagy Mártony-ként szerepel. A keresztnév töredékeknél, pl. Istv., Máty., Fer., Gyö., Jos. stb.-nél a teljes nevet írtuk ki, tehát Istvánt, Mátyást, Ferencet, Györgyöt, Józsefet. Nem változtattunk a latin, német vagy más idegen nevek helyesírásán. Magyar neveken a Josef-et vagy Joseff-et következetesen Józsefnek írtuk.

1. Faragó János (R. Farago)	18. Barát István
2. Kováts Ferenc (Fogas) !	19. Betzejj (Becsei) János
3. Horvát György (Horváty)	20. Dobos András v. Bezdán
4. Gulyás György	21. Tari Ferenc
5. Vátzi Tamás	22. Csokási János
6. Hegedűs Mátyás	23. Kormányos István (és Csokási M.)
7. Farkas István	24. Gál András v. Lebo
8. Gýmés (Gémes) Bernát (Gymes Bernard)	25. Csokási Pál
9. Agarász Mátyás	26. Csokási Gergely
10. Mészáros Imre	27. Nagy Mátyás v. Gombos
11. Csonka Mihály	28. Farago Moises alias Suhaj (Moses alias Suhaj)
12. Szabó József	29. Eperjesi Tamás
13. Csúri György	30. Ujvári Lajos
14. Kis Mihály (Kiss)	31. Bera András
15. Bodor György	32. Ujvári György
16. Balo (Báló) Imre	33. Pálfi Ferenc
17. Cse István	34. Gál András különálló malom

35. Vas Mihály különálló malom
 36. Kopasz Ferenc
 37. Kopasz János
 38. Zombori György
 39. Lengyel László
 40. Gombos György v. Korsos
 41. Faragó János
 42. Horvát György (Horvát)
 43. Suhaj József (Suhaj)
 44. Török András
 45. Tót Péter
 46. Bagits Márton
 47. Siraki Gáspár (Siroki)
 48. Konya István
 49. Balog János
 50. Kasza Moises (Móses)
 51. Nagy János
 52. Tót András
 53. Körmöndi György
 54. Tót Berta (alias Csuszó)
 55. Farkas Ferenc
 56. Fa János (Faj) ?
 57. Miladi (Muladi) György
 58. Kaptzi Adám (Kapszi)
 59. Barát Mihály
 60. Pósj István
 61. Baka Márton
 62. Oláh Farkas
 63. Prágai István
 64. Kohári Mihály (Kojári)
 65. Barát András
 66. Markó Ferenc
 67. Horvát János alias Batsik (Horvát)
 68. Hódi Mihály
 69. Csúri István
 70. Kis Márton János (Kiss)
 71. Konya Sebestyén (Sebestén)
 72. Kormányos Ferenc (Kormányos)
 73. Konya Ferenc
 74. Konya Imre
 75. Kormányos János
 76. Árokszállasi Mihály (Árok Szállási)
 77. Benkő János
 78. Faragó József
 79. Bába István
 80. Berta Mihály
 81. Borbél János (Borbér ? Borbir ?)
 82. Nóvé Mihály
 83. Faragó Ferenc
 84. Tót József (István)
 85. Faragó Ferenc alias Kakuszi
 86. Faragó József
 87. Faragó Mihály
 88. Benkő Tamás
 89. Kováts András
 90. Kováts József
 91. Kónya Pál
 92. Benkő Ferenc
 93. Hajnal Márton
 94. Kormányos László
 95. Kormányos György
 96. Farang János
 97. Török István
 98. Kókai Ferenc (Kókaj)
 99. Horvát Ferenc (Horvát)
 100. Tamás Mihály
 101. Rekeszi Pál
 102. Prágai György
 103. Sikó alias Horvát Gergely (Horvát Zsíkó)
 104. Horvát Antal (Horvát)
 105. Serke József
 106. Kováts István
 107. Lepedő József (Lepedü) = Lepedő
 108. Pataki Pál
 109. Körmendi György
 110. Révész Pál
 111. Törjck Mihály (Törjék)
 112. Serke Mihály
 113. Szirák János (Szivák ?)
 114. Koldus Antal különálló házban!
 115. Kováts István
 116. Pap Mihály
 117. Borbola Mihály
 118. Csáki Gáspár
 119. Szeles Mihály (Szelles)
 120. Benkő Tamás
 121. Tót Mihály
 122. Faragó János
 123. Rébek Ferenc (Rebék) = Rébék
 124. Borbola József
 125. Bagitz István
 126. Pesti József
 127. Rátz István
 128. Szabo János Mihály
 129. Gombos György
 130. Molnár Márton
 131. Adók (Ádók) János
 132. Kováts János
 133. Gombos Gergely
 134. Erdői János (ma: Erdélyi)
 135. Erdői Máttyás (ma: Erdélyi)
 136. Erdői György
 137. Erdői István
 138. Bálint Albert
 139. Tombázt Ferenc
 140. Márton István
 141. Bedő Pál
 142. Szabó v. Hangya János
 143. Rovó Ádám
 144. Rátz Demeter
 145. Veres Gergely et Mihály
 146. Berta György
 147. Borbola István
 148. Vékes János
 149. Deme Márton
 150. Halász Ferenc
 151. Faragó György
 152. Peták Pál
 153. Ökrös István
 154. Balintinus István (Palatinus)
 155. Szabo Ferenc
 156. Császár Máttyás
 157. Prágai István (Prágaj)

158. Sodor Ferenc (Sódór) külön házban
159. Márton István
160. Simon János
161. Simon István
162. Simon Mihály
163. Benkő Márton
164. Vékes János
165. Rovo János (Róvó Sándor)
166. Szüts Mátyás (Király)
167. Szüts János
168. Pap János
169. Kopasz György
170. Kasza József
171. Kopasz György
172. Borbola István
173. Csáni Berta = Csányi
174. Vastag Pál
175. Batsik János
176. Ketskeméti Farago György
177. Barát György (József ?)
178. Csáni János
179. Csányi József
180. Szabó János
181. Horvát Márton (Horváty)
182. Törhet István (Terhes ?)
183. Makra István
184. Adók József külön házban
185. Molnár Tamás (M. Tombác Ferenc)
186. Szabó Antal
187. Szabó István
188. Vas Mihály
189. Szabó János Gergely
190. Kormányos József
191. név nélkül, vsz. előzőnek telke!
192. Szüts János
193. Csányi János (Csánj)
194. Nagy Mihály
195. Kopasz János
196. Csikós Ferenc
197. Faludi József
198. Bogár Ferenc
199. Rátz Imre (Ferenc)
200. Kis Ferenc (Kiss)
201. Szabó Máté — Benkő Pál*
202. Tót Márton
203. Szarvák András
204. Szabó Ferenc
205. Szabó Jánosné
206. Kormányos József
207. Baka János
208. Mária Deme (Márki?)
209. Csáki Mihály
210. Révész Márton
211. Opovszki János
212. Tót Jánosné
213. Rátz Gergely
214. Horvát József (Horváty)
215. Vér Pál
216. Vetro Ferenc
217. Szalai Ádám (Szalaj)
218. Nyári Mihály
219. Csikos György
220. Vastag Mihály
221. Michael Gazdag (Gazdag Mihály)
222. Királ Deme (Király)
223. Temesvári Mátyás
224. Temesvári János
225. Király József
226. Kopasz Pál
227. Dótzai István
228. Farago Ferenc
229. Vastag István
230. Nagy János
231. Kopasz Mihály
232. Deme Mátyás
233. Makra Mihály
234. Kakuszi János
235. Joó Pál
236. Tót János
237. Ujvári György
238. Suhaj Jánosné
239. Tót Ferenc
240. Palatinus János
241. Bakos Simon
242. Tót György
243. Csányi János
244. Tót Takáts Ferenc
245. Simon Ferenc
246. Tót Mihály
247. Balog Mihály (Balogh)
248. Palatinus Pál
249. Rovó Mátyás József
250. Rovó József
251. Mák Márton
252. Tót János
253. Szabó Tamás
254. Nyári János (Prágai János)
255. Sándor László
256. Hódi Gáspár
257. Szabó János Albert
258. — nincsen
259. Kis Antal
260. Palatinus Márton (József)
261. Turitz Gáspár (?)
262. Salgó András
263. Tápai Tót Mihály (Tápai)
264. Márton József
265. Novák Simon
266. Bottyán Mihály (Botyán)
267. Szósz Pál
268. Csukori László = Csukonyi ?
269. Csukori János
270. Nagy Gergely (Péter)?
271. Kis György János
272. Csordás Márton
273. Szabó Albert
274. Szabó János
275. Palatinus Mátyás
276. Siha András
277. Takáts János
278. Kis Imre

* Számozás elírás. Két külön telek, névvel, egy számon!

279. Popina
 280. Joó Gergely (Jó)
 281. Szél Mátyás (Mihály)
 282. Tot Peti István
 283. Csányi Mihály (Csáni)
 284. Csúri János
 285. Vastag János
 286. Kopasz Pál
 287. Dótzai István
 288. Ujvári Lajos
 289. Fekete Mihály
 290. Vastag Mihály
 291. Vastag Ferenc
 292. Faragó Sebestén
 293. Vedritz György (Vedrits)
 294. Szőlősi Mihály
 295. Antal Imre
 296. Máté József
 297. Máté Mihály
 298. Máté János
 299. Nyári Zacharias
 300. Szabó Imre
 301. Szabó György
 302. Zombori János
 303. Cseh András (Cse)
 304. Csányi István (Csani)
 305. Almási Mihály
 306. Vastag Imre
 307. Szabó János
 308. Korpás András (Antal)
 309. Török András
 310. Szabó András
 311. Barna Mátyás
 312. Csej István (Cse)
 313. Szép János
 314. Torma Márton (Tórma)
 315. Pálfi György
 316. Filep Meszeli (Mészeli)
 317. Dinok József (Dinók)
 318. Sztotir János (Zsótir)
 319. Bolyos Ferenc (Bolyós)
 320. Kukli Ferenc
 321. Lipai Mátyás (Lipaj)
 322. Bodi István (Bódi)
 323. Tot György
 324. Tápai István (Tápai)
 325. Farkas Ferenc
 326. Pálfi János (József)
 327. Ketskeméti József
 328. Tot János
 329. Martonosi Mathias
 330. Molnár Mihály
 331. Makra István
 332. Franyo Márton
 333. Vetro György
 334. — név nélkül
 335. Bárkányi Ferencné (Bárkányi)
 336. Dékány György
 337. Zsotir György
 338. Nagy Mihály Ferenc
 339. Vas Sebestén (Sebestin)
 340. Losontz György
 341. Sihai József (Sihaj)
 342. Debretzeni János
 343. Dékán János (Dékánj)
 Német János
 344. Balog István (Bala)
 345. Konya Antal
 346. Onozo Mihály (Onoszó)
 347. Gerő (Péro) György ? Mind a kettő
 világosan olvasható!
 348. Vetro Antal
 349. Vetro Miklós
 350. Vetro Mátyás
 351. Hodi Ferenc
 352. Balog Pál
 353. Cse András
 354. Ketskeméti Ferenc
 355. Csányi Balázs (Csáni Ballás)
 356. Tot György
 357. Vékes Ferenc
 358. Boldisar János (Bódizsár)
 359. Vetro Ferenc
 360. Tót János
 361. Bodó János
 362. Juhász János
 363. Horvát Mihály (Horváth)
 364. Kukli István
 365. Kérő István
 366. Lovász János
 367. Temesvári István
 368. Vetro István
 369. Barát Pálné
 370. Ökrös Bálint
 371. Török László
 372. Balog János
 373. Kasza Ferenc
 374. Tót János
 375. Vékes Ferenc
 376. Temesvári Jakab
 377. Temesvári Mihály
 378. Csanádi György
 379. Török György
 380. Török János
 381. Lengyel András
 382. Sándor József
 383. Váz Ferenc (Vas)
 384. Karl Majer
 385. Bobortzi Ferenc
 386. Sári Ferenc
 387. Baló János (Báló)
 388. Gombos Imre
 389. Perestits Jakab
 390. Ferentsik István
 391. Szabó Pál
 392. Aradi Lázár
 393. Aradi... ? ... (Basilius Aradi)
 394.? (Damianovits János)
 395. — név nélkül
 396. Perisity Jakab (Perrisity)
 397. Joann. Steity
 398. — nincsen
 399. Pal Subit (Pál Szubity!)
 400. Martitsán Péter (Martitsani)

401. Pál Martitsán (Martitsanj)
402. Szüts Márton
403. Aradi Lázár
404. — név nélkül
405. Borbély Máttyás (Borbir)
406. Demeter Lot (Lotha)
407. Kirják György (Kiriak)
408. Ladisláv Aradi (Aradi László)
409. Ketskeméti Todor
410. Paul Serne
411. Illia Szubiti (Illia Szubity)
412. Steity Marco
413. Aradi Lázár
414. Andr. Dugonits
415. Cittis Civitatis P.)
416. Körösi Péter
417. Bulitz Pál (Bulity)
418. Veselinovits János (Veszelinovity)
419. Sári Tamás
420. Karl Fedmajer (Feld Majer)
421. Cse Mihály
422. Pap Pálné
423.? Paul (Schneimer)
424. Todorovits János
425. Szabó Pál
426. Vas Márton
427. Haraszti Pálné
428. Körösi Péter
429. Csaldi János
430. Gyuritza Todor
431. Vetro János
432. Szabo Farkas
433. (Georg Rausch) — név nélkül
434. (Simegi Péter) — név nélkül
435. (Bereczki János) — név nélkül
436. (. . .ze János) — név nélkül
437. (Müller Rochus) — név nélkül
438. Buda Dávid József
439. Bartza Mihály
440. Tot György
441. Vékes Márton
442. Faragó Mihály
443. Csuka József
444. Bugátzi András (Dugáczi)
445. Beretzki Ferenc
446. Agatsi György (Agáczi)
447. Joan Mülner (Johan Michl Mülner)
448. Dudás István
449. Todorovits János (Todorovity)
450. Miladi János
451. Szántó György
452. Bartza Ferenc
453. Druger József (Druker)
454. Árokszállási Máttyás (Árok Szállási)
455. Balog András
456. Kopasz János
457. Borbély Ferenc (Borbér)
458. Csordás Péter
459. Josef Vüller
460. Kiss András
461. Josef . . . (német név)
462. Frantzia József
463. Farkas Imre
464. Barani Máttyás (Baranyi)
465. Matus Samu
466. Körösi Mihály
467. Barani Máttyás (Baranyi)
468. Lovászi András
469. Fenyvesi Mihály
470. Csikos Ferenc (Csikós)
471. *Sacerdos G. R.* (Graeci)
472. Erdői János
473. Kazány János (Kazany)
474. Csikos János (Csikós)
475. Lovászi József
476. Domokos Boldizsárné
477. Tót Pál
478. Joannes Eberi (Eberl)
479. Káposzta Mihály
480. Szél Gáspár
481. Agatzi György (Agáczi)
482. Pósa István
483. Ábrahám Pál
484. Tót András
485. Ábrahám Deme
486. Markó István
487. Markó Pál
488. Martonosi Ferenc
489. Martonosi István
490. Baranyai Szőke György (Széke)
491. Széke János (Baranyai Széke J.)
492. Széke Ferenc
493. Fajzi János
494. Nagy János
495. Káposzta György
496. Rátz János
497. Berényi János
498. Olaj Tamás (Oláj)
499. Beretz Ferenc
500. Fecskés Farkas
501. Mari Pál (Mári) külön házban
502. Mári Ferenc
503. . . . Bodizsár (Bodizsár András)
504. Kopasz Mihály
505. Siga Ferenc (Zsiga)
506. Báni Antal
507. Kertész Márton
508. Csáni Pál
509. Rúsa Péter
510. Kalmár János
511. Balog Ferenc
512. Bakatsi Ignác
513. Szüts Ferenc
514. Sándor Ferenc
515. Konkolyi György (Konkoj)
516. Oroz György (Orosz)
517. Détsei Ferenc (Decsei)
518. Szombat Márton (Szombath)
519. Kis János (Kiss)
520. Imre János

* I. 424 sz. is! ? *G. R. Ecclesia*

521. Vastag György
 522. Dávid Szüts (David)
 523. Tandari Mihály
 524. Zombori János
 525. Gomba Pál
 526. Gémbér Jakab
 527. Vasas József
 528. Gera Mihály (Mátyás)
 529. Fileki János
 530. Tót György (alias Fisser)
 531. Hodi János
 532. Szekeres István
 533. Gera József
 534. Gera András
 535. Varga Márton
 536. Harkai Mátyás (Harkaj)
 537. Szepesi Mátyás
 538. Almás Antal
 539. Tót János
 540. Horváth Mátyás
 541. Nemes István
 542. Mezei Mihály
 543. Rusa György
 544. Molnár Mihály
 545. Jakab Mátyás
 546. Dora István
 547. Loboár István
 548. Bognár József
 549. Szüts István
 550. Harka Mihály (H. M. János)
 551. Tót Mihály
 552. Gera Ferenc
 553. Faragó Benkő (Farang)
 554. Miladi István
 555. Lakatos János
 556. Üveges András
 557. Lengyel Mihály
 558. Vajda Mihály et Konya János
 559. Faragó István
 560. Konya András
 561. Karaszti Deme
 562. Papdi Mihály
 563. Konya János (Kónya)
 564. Bitó Ferenc
 565. Nagy János
 566. Fejér Pál
 567. Bertsik András (Bercsek)
 568. Szemerédi János
 569. Konya Mihály
 570. Kis Pap Márton
 571. Tót János
 572. Bertsik András (Bercsek)
 573. Kotsó János (Kocsó)
 574. Juhász István
 575. Varga Urbán
 576. Tót Deme István
 577. Juhász János
 578. Juhász Ferenc
 579. Tót Döme János
 580. Varga Mártonné (Mártonyé)
 581. Martonosi Mihály
 582. Szegi Mihály
 583. Szegi József
 584. Báló Ferenc
 585. Takáts Miklós
 586. Répás János
 587. Canka Móses
 588. Keresztes alias Csikos Ferenc
 589. Gera István
 590. Gazdag Tamás (Gaszdag)
 591. Juhász Pál
 592. Kováts István
 593. Szél András
 594. Kováts Ferenc
 595. Gengye István
 596. Bába Ferenc
 597. Bába Mihály
 598. Bába István
 599. Kotsó Zakár (Kocsó)
 600. Szél József
 601. Német István
 602. Juhász József
 603. Menhárt István
 604. Szabó Márton
 605. Kónya Ferenc
 606. Szerfű (Szörfű?) Gáspár
 607. Kónya István
 608. Lőrintz Pál
 609. Retek János
 610. Bojáki Mihály
 611. Joan Szilber (Johan) kettős malom
 612. Konya Ferenc
 613. Szemerédi Simon
 614. Tandari János
 615. Hegedüs László
 616. Erdei Hegedüs János
 617. Dékány János
 618. Gedo Mátyás
 619. Sári Deme
 620. Sári András
 621. ———nem létezik! (számeltolódás)
 622. Tápai Ferenc (Tápai)
 623. Dékány Ferenc
 624. Bedő János
 625. Bába István (Bábá)
 626. Papdi István
 627. Zsiros Elek
 628. Farago István
 629. Tari Pál
 630. Juhász István
 631. Szél János
 632. Török János
 633. Zakar Ferenc (Zákan)
 634. Német János
 635. Sipos József
 636. Bárkány Pál
 637. ———név nélkül (. . . . Ferenc)
 638. Fergeteg Ferenc (Fergetegek)
 639. Nagy Ferenc
 640. Lipai István (Lipaj)
 641. Miklósi Ferenc
 642. Rúsa István
 643. Imre Mátyás
 644. Almási Imre

645. *Parochia*
646.
647. Kettős telek. Szilber Jánosé
(P. D. Joānis Szilber)
648. Bakatsi Mihály
649. Hegyközi Lipai Ferenc
650. Lipai Mihály (Lipaj)
651. Szüts János
652. . . . olvashatatlan (M. C.)
653. Jakob Müller
654. Hans Michl Pruñer
655. Kátai Lőrinc (Kátaj)
656. Almási Ferenc
657. Csikos György (Csikós)
658. D. Josephi Vidovits
659. Valentin Kólitiz Hoffer (Kolicz)
660. Joan Streitzman (Johan)
661. Több házból álló nagy telek, minden
bizonytal a *sóbázak tartozéka!*
662. *Perceptoratus* Több házas telek a só-
házaknál.
663. Kreutzperger (Kreutzberger)
664. Markus
665. Bobor Ágnes (Boborczi Ágnes)
666. Csontos István
667. Hans Michl Strafler (Strasser)
668. Sebastiani Müller (P. D. Sebasti Mül-
ler)
669. Szüts Márton
670. Szüts Ferenc
671. Baranyi István (István Baranyi)
672. Vas János
673. Bobortzi Gergely
674. Almási Tamás
675. Erdők Pál
676. Dugonits Ádám
677. Schola Hung.
678. Schola Germ. Joan Gergely!
679. Lendvai Mihály (Lendvaj)
680. Szendrei István
681. Korom János
682. D. Jánkai Ferenc (D. Jankaj)
683. Mólnár András (P. D. Molnár And-
rás)
684. Reinichin Maria (Maria Reinischin)
685. Beretz András
686. — — — név nélkül
687. Posonyi Ignázt
688. Konrád Farkas (a sánc tövében)
689. Rúsa Vince
690. D. Josephi Vékés (Vékés József)
691. D. Francisci Jánkai (D. Jankaj Fe-
renc)
692. Labadane (Labodáné) (Labádané)
693. Konya Pál (Ferenc)
694. Tót József
695. Mészáros Ferenc
696. Bitzok Ferenc (et Márton)
697. Budai Mihály (Budaj)
698. Vas János
699. Tot János
700. Malatinszka István (Malatinszki)
701. Bár . . . (Barkani Mihály)
702. Tápai István (Tápai)
703. Kenderesi József
704. Szegei Farkas
705. Vas János
706. Dékán József (Dékány)
707. Cseme József (Cseme?)
708. Csombai István (Csombaj)
709. Mészáros Erse
710. Szüts Pál János
711. Szabo Ferenc
712. Sávai László (Sávaj)
713. Budai Gáspár (Budaj)
714. Bitzok Jakabné
715. Szüts Gáspár
716. Szüts János
717. Leonora Vurtzin
718. Leonora Vurtzin (a sánc tövében)
719. Cse Ferenc
720. Joann Veber (Johan)
721. Cse Ferenc
722. Hansz Michl Lintn Bach
723. név nélkül — — —
724. Jaktsa István (Jakcsa)
725. Szüts István
726. Fogas György
727. Szüts József
728. Kováts Márton
729. Fűsz János
730. Fogas Mihály
731. Szalma József
732. Buza József (Búza)
733. Puskás András
734. Kováts Péter
735. Bitzó András (Bitzók)
736. Úveges Istók
737. Farkas János
738. Szalma Ferenc
739. Korom György
740. Szalma János
741. Hódi József (János)
742. Szüts Pál
743. Dani Pál
744. Mich. Heinczl
745. Nagy György János
746. Veber János (Johann Veber)
malom a 722. telken
747. Valentinus Keller (Valentin)
748. Franc Réth (Réth)
749. — — — név nélkül
750. Kondás János
751. Csanádi Ferenc
752. Korom István
753. Mester György
754. Nagy Ferenc
755. Orbán Mihály (Orbány)
756. Beretz István
757. Patsa János
758. Lótós Ferenc
759. Tot András
760. Ujvári Lukács
761. Jóljárt Pál (Jójárt)

762. Kapus Pál
 763. Kreter András
 764. Latzkó István
 765. Baka Mihály
 766. Pásztor János
 767. Lévaj János (József)
 768. Baka János
 769. Matska József
 770. Rázt Ferenc
 771. Dudás György
 772. Szegeci Mihály
 773. Bitzok József
 774. Béres Márton (Berecz)
 775. Dugonits András
 776. Szüts Ferenc
 777. Korom József
 778. Zombori József
 779. Bárkán József (Barkanj)
 780. Lipai János (Lipaj)
 781. Kovács Gáspár
 782. Gulyás Márton
 783. Baka Gáspár
 784. Farkas János
 785. Bedő Mihály
 786. Nagy Pál (D. D. Nagy Pál)
 787. Kis András János
 788. Bárkány Ferenc (Barkanj)
 789. Parragi János (Paragi)
 790. Szél István
 791. Dékány József
 792. Dékány István
 793. Feketü István
 794. Feketü Ferenc
 795. Kun Miklós, Ferenc (Szen Miklósi)
 796. Kónya Farkas
 797. Tápai János és István (Kónya Ferenc)
 798. Tápai János és István (Tápai)
 799. Bitó Mátyás
 800. Bitó Ferenc
 801. Sándor György
 802. Sándor János
 803. Szüts Getzi (Szász Getzi)
 804. Nagy Pál
 805. Szonka Antalné (Szanka)
 806. Bitó István
 807. Bit (Feketü Ferencné)
 808. Csordás István
 809. Bába Mihály
 810. Szász Ferenc (Szász)
 811. Gazdag Gergely (Gasztag)
 812. Csáki János
 813. Nagy András (Andrásné)
 814. Lapdi Pál (Ládbi)
 815. Kerekes Justí
 816. Gazdag Mihály (Gasztag)
 817. Matsák János (Matzák)
 818. Lakatos Ferenc
 819. Márki Mihály
 820. Lipotzi János (Lipóczi)
 821. Demeter János
 822. Mészáros Márton
 823. Tápai Jakab (Tápai)
 824. Kis Márton Mihály v. Sutka
 825. Fábrián Takács
 826. Zákony István (Zákány)
 827. Márki András (Marki)
 828. Német János
 829. Szarvák Mátyás
 830. Filep István
 831. Parragi Imre (Paragi)
 832. Parragi József (Paragi)
 833. Fergeteg Pál (Fergetek)
 834. Lipaj József
 835. Csuka Benedek (Tsuka)
 836. Tót Gergely
 837. Kovács János
 838. Tot Istváné (Istványé)
 839. Sári Pál
 840. Bárány Farkasné (Baranyi)
 841. Komrórtzi György
 842. Nagy Mihály József
 843. Tót Mihály
 844. Zombori András
 845. Zákány János
 846. Nagy Mihály Gábor
 847. Nagy Mihál Gábor
 848. Hegedüs János
 849. Nagy György
 850. Beretz Józsefné
 851. Nagy István Pista
 852. Selyem István
 853. Tápai János (Tápai)
 854. Lipai György (Lipaj)
 855. Rusa Bandi
 856. Török Ferenc
 857. Komlósi Mihály
 858. Lőrík János
 859. Baka Ferenc
 860. Lajkovits Péter
 861. Kovács Antal
 862. Kovács Ferenc
 863. Rázt János
 864. Szeri Ferenc
 865. Mólnár Mihály
 866. Ábrahám Jakab
 867. Korpás Ferenc
 868. Hegedüs István
 869. Paragi Mihály (Parági)
 870. Szőlösi János (Szöllösi)
 871. Rusa József
 872. Márki István
 873. Bétsi Antal
 874. Nagy János
 875. Török István
 876. Varga János
 877. Gedó Pál
 878. Joann. Szilber (Johan) kettős malom
 879. Adám János
 880. Vég Mihály
 881. Tót Mihály
 882. Báló János
 883. Kiri Mihály
 884. Lengyel Pál
 885. Bába Mátyás
 886. Vér Mihály
 887. Czemere György (Csemere)

888. Patkó Tamás
 889. Juhász József
 890. Ursula Ferenc
 891. Szarvák Pál
 892. Palotás István (Palutás)
 893. Palotás Pál (Palutás)
 894. Káposzta Gasi
 895. Palutás János (Jakab)
 896. Horvát János
 897. Dékány Mihályné
 898. Mérges János
 899. Lotos István (Lótós)
 900. Szeke Deme (Széke)
 901. Kondás János
 902. Horvát János
 903. Vér József
 904. Susána Entresné (Susanna)
 905. Fontos András
 906. Orbán Gáspár
 907. Dékány Pál
 908. Budai Ferenc
 909. Takáts György
 910. Kertész Márton
 911. Bakó János
 912. Nagy Ferenc
 913. Nagy József
 914. Takáts Mihály
 915. B.só György (Bíró)
 916. Doros János
 917. Csikos János
 918. Kováts Mihály
 919. Nagy Márton
 920. Bitzok András (Bitzók)
 921. Baki Mihály
 922. Arokszállási Farkas
 923. Jusztin Mihály (Justin)
 924. Nagy János Tamás
 925. Mészáros György
 926. Cseri Ádám (Tseri)
 927. Horváth János (Horváth)
 928. Geri Jánosné
 929. Forgáts Márton
 930. Rátz János
 931. Nagy Márton
 932. Nagy György
 933. Korom István malom
 934. Kosar Ferenc
 935. Mólnár Ferenc
 936. Báló Ferenc
 937. Rácz István
 938. Kis Márton
 939. Szalma József
 940. Botyán József
 941. Szalma Mihály
 942. Csipák (Csipak?) János
 943. Luprecht Jakab
 944. Füredi József
 945. Csombaji Farkas (Tsombaj)
 946. Báló András
 947. Füleki Gábor (Fileki)
 948. Fileki János
 949. Fogas Imre
 950. Sándor Péter
 951. Humaj József
 952. Seregi Mihály
 953. Füredi István
 954. D. Adami Dugonits
 955. Fekete Mihály
 956. Peizer József (Paizer)
 957. Rátz Ágnes
 958. Lörík György
 959. Lörík Gábor
 960. Hebők Simon
 961. Gyurast János
 962. Lörintz György
 963. Varga Pál
 964. Szemberi István (Zemberi)
 965. Keskeny István
 966. Tót Mihály
 967. Mólnár Jakab
 968. Dudás Márton
 969. Szegedi Farkas malom
 970. Molnár Pál
 971. Horvát István (Horváth)
 972. László Józsefné
 973. Torma András
 974. Torma János
 975. Rátz Mihály
 976. Bilitzki Miklós
 977. Takáts Mihály (Farkas)
 978. Szölösi József
 979. Kováts András
 980. Pásztor György
 981. Sching András
 982. Bankó János (Bánkó)
 983. Szilasi József
 984. Horvath Pál
 985. Tot András
 986. Sári Mihály
 987. Vas József
 988. Futu (Futó?) János
 989. Vég Mihály
 990. Tót Ferenc
 991. Szabó Imre
 992. Szüts Pál
 Kováts Mihály v. malom
 Heinczl
 993. Kubitzá Márton
 994. Tót János
 995. Steph. Pintér (István)
 996. Peltz József
 997. Szalaj György
 998. Graff Hanzirk
 999. Kálmán András
 1000. Kramheld József
 1001. Lang Péter
 1002. Priner
 1003. Pruñer András
 1004. Ketskeméti István
 1005. Bankó Ferenc
 1006. Csikos János
 1007. Kotler Márton (Kotlar)
 1008. Csikós András
 1009. Csernátски János
 1010. Német István
 1011. Pete Pál (Mihály)

1012. Rátz Pál
 1013. Legradi Ferenc
 1014. Szabó Ferenc
 1015. Törsék János
 1016. Madarász Tamás
 1017. Szilli József
 1018. Csipa Gáspár
 1019. Dinyés Ferenc
 1020. Herke János
 1021. Balás Ferenc (Ballás)
 1022. Hegedüs János
 1023. Jaksa Imre
 1024. Orbán József
 1025. Bulity Márton
 1026. Farkas József
 1027. Bali András (Báli)
 1028. Szabo János
 1029. Horvát József
 1030. Szüts János
 1031. Olaj László
 1032. Kun Pista József
 1033. Fekete Pál
 1034. Sári János
 1035. Pataki László
 1036. D. D. Dugonits András et Balog
 22 kettős malom
 1037. Stephan Konrád
 1038. Schuldner Tamás
 1039. Gálfi Lajos (László)
 1040. Adam Franik
 1041. Hajdu Pista
 1042. Kis Gábor
 1043. Jakosa György
 1044. Horváth Mihály
 1045. Boros József
 1046. Vas János
 1047. Kis János
 1048. Kisteleki András
 1049. Szöllösi János
 1050. Tápai József (Tápai)
 1051. Vintze Mihály
 1052. Deák György
 1053. Bernárd András
 1054. Andreas Frisz
 1055. Reichhold Antal
 1056. Joann Frisz (Johan)
 1057. — — — név nélkül
 1058. Lorentz Tüml
 1059. Stadler Leopold
 1060. Matis Janik (Matúz?)
 1061. Venczl Schlegl
 1062. Frantz Herold
 1063. Tamás Márton
 1064. Király János
 1065. Üveges Mihály
 1066. Révész József
 1067. Fábian Berta
 1068. Bodizsar György
 1069. Sárli (?) Pál
 1070. Joan Schluk (Johann)
 1071. Tarnaj Ferenc

1072. Szalaj Pál
 1073. Szabo Márton
 1074. Kiss Ferentz
 1075. Pásztor János
 1076. ...kos József (Mákos Józsefné)
 1077. Domokos József
 1078. Juhász János
 1079. Bene József
 1080. Boros György
 1081. Nagy János Mátyás
 1082. — — — név nélkül
 1083. Elias Kauffer
 1084. Szüts János
 1085. Goda János
 1086. Kálmán Ferenc
 1087. Szluga István
 1088. Gedó László (Godó)
 1089. Kis Lőrinc
 1090. Baltazár Rab
 1091. Puskás Pálné
 1092. Nagy István
 1093. Bulit Péter
 1094. Berényi András
 1095. Takács Antal
 1096. Gotfrid Met(zin)ger
 1097. Olaj Péter
 1098. Joseff Spek
 1099. Adam Heimer
 1100. Odál János
 1101. Joan Fridrich (Johan)
 1102. Kondás János
 1103. Kondás János
 1104. Beretz János
 1105. Kardos János
 1106. Német György
 1107. Kardos Mihály
 1108. Oroz István (Orosz)
 1109. Paragi János (Parragi)
 1110. Florian Hamerl
 1111. Frantz Kurtz
 1112. Vas Márton
 1113. Fekete Márton
 1114. Gál Orbán
 1115. Francisci Burka kettős telek
 1116. Francisci Burka (Batka Ferenc)
 1117. Kovács Ferenc
 1118. Korontzaj István
 1119. Benák Ferenc
 1120. Jóljárt András (Jóljárt)
 1121. Szillaj Gergely
 1122. Gera András
 1123. Zombori István
 1124. Humaj József
 1125. Cse István
 1126. Suli András
 1127. Schuster Mihály
 1128. Hermanits (?) Ágnes (Hermanin)
 1129. Meistingerin Lisl (Meisstingerin)
 1130. Franyo Antal
 1131. Vintze Mátyás

Balla térképe sok következtetésre s összehasonlításra nyújt alkalmat Felsőváros akkori lakosságára nézve. Legelsőbben is, összevetést tehetünk az igen fontos, fönmaradt lakosnévsorral, ami az 1522-es kalocsai érseki főegyházmegyéhez tartozó Szeged ún. tizedlajstromában maradt az utókorra. Eszerint, ha elfogadjuk Reizner adatait, a mohácsi vész előtt Szegednek mintegy 8745 lakosa közül Felsővárosra jutott 2900 fő, 468 házzal, illetőleg telekkel. Ismerjük Felsőváros népességét az 1719. évi adóösszeírási adatok szerint is, melyből 112 házra 249 adózó jutna. A kis szám azzal magyarázható, hogy a török hódoltság után sokáig szinte néptelen volt a város, nem beszélve arról, hogy 1712-ben nagy árvíz pusztított a városban. Felsővároson nem volt minden lakos adófizető s a családtagok száma az összeírásból nem derül ki. Lugosi Döme az adófizetők számát tízszeresre veszi (!?) s így 2500 lakos jutna Felsővárosra. Szerényebb számítás alapján, térképünk alapján Felsőváros lakosságát 1776–78-ban kb. 6800 lélekre tehetjük.

A mappán bejegyzett családnevek száma összesen: 511. Ebből 142 olyan, mely már az 1522-es tizedlajstromban is szerepel, tehát az újkor eleji Szeged lakosai családneveinek 27⁰/₀-a. Érdekesebb az összehasonlítás, ha az időközben betelepedett nemzetiségeket is számításba vesszük. Az 511 családnév közül idegen 77 (50 német és 27 egyéb). A nem magyar nevéek (!) tehát 15⁰/₀-os arányban szerepelnek Felsőváros összlakosságában. Az idegenek betelepedéséről fentebb már szólottunk. Ez a százalékszám annyival érdekesebb, mivel az 1522-es lajstrom szerint Felsőváros lakossága színmagyarnak látszik.

Ha nézzük a jellegzetes felsővárosi (tehát az ún. tősgyökeres) családneveket, nagyjából ugyanazt kapjuk, amit Lugosi Döme, Bálint Sándor, vagy Tápai-Szabó László is kimutat. Térképünk alapján 3 csoportra oszthatjuk Szeged összes lakosságát családnevek szerint. Az első csoport a jellegzetesen felsővárosi neveket tartalmazza, a második a „semlegeseket” (amelyek úgy Felső- mint Alsóvárosban megtalálhatók) az utolsó pedig a jellemző alsóvárosi családneveket:

1. Balogh	2. Bodó	3. Ábrahám
Baranyai	Cseh	Barna
Bába	Dékány	Bozsó
Benkő	Farkas	Börcsök
Bitó	Hódi	Bite
Borbola	Horváth	Csala
Csikos	Rátz	Csillag
Csáki	Szél	Csonka
Csányi		Deák
Csókási		Dobó
Csuka		Dani
Erdei (Erdői)		Engi
Faragó		Fazekas
Fekete		Fodor
Feketü		Fülöp
Gazdag		Huszka
Gajgonya		Huszta
Gera		Kéri
Kakuszi		Kispéter
Kondás		Kazi
Konya		Katona
Kormányos		Kara
Martonosi		Koszó
Márton		Kovács
Parragi		Illia
Prágai		Lázár

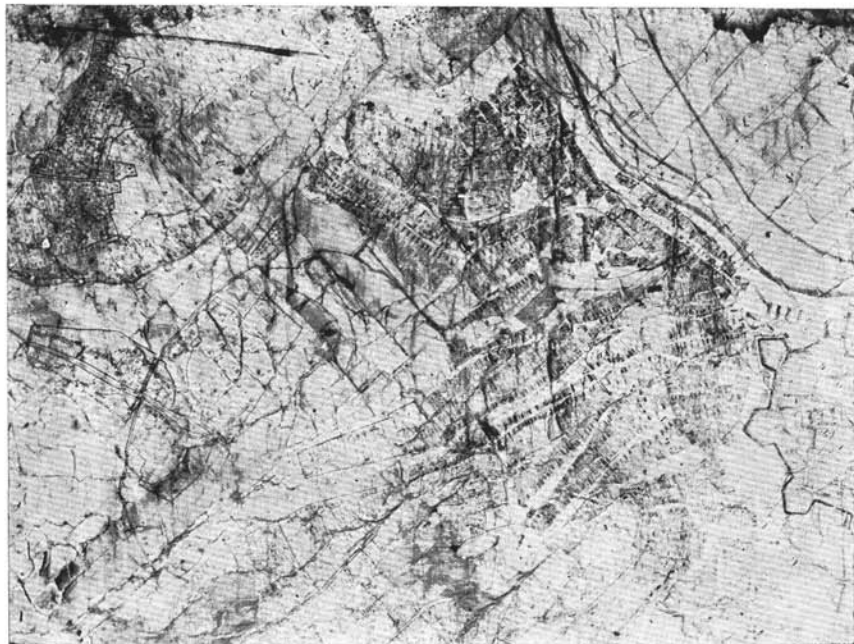

Abb. 1. ábra. A Balla-térkép felsővárosi részlete

Abb. 2. ábra. A Buday-féle másolat a Balla-térképről (1814?)

1. Sári
 Sávy
 Szabó
 Szalma
 Szegedi
 Szücs
 Tombác
 Vastag
 Vetro
 Vékes

3. Matók
 Masa
 Móra
 Nacsa
 Onozó
 Ördög
 Pálffy
 Pintér
 Palotás
 Rózsa (Rúsa)
 Sebők
 Seres
 Szécsi
 Varga
 Vecsernyés
 Vizhuzó
 Vida
 Vér

A XVIII. században, Szeged lakosságát tekintve, a felsővárosit kevertebbnek mondhatjuk. Ennek sok oka van, de főként az, hogy a betelepedők sem szállást, sem telket nem kaphattak az építkezéshez, Alsóváros pedig elég messze feküdt a Tiszától, a kereskedelmi és ipari élet színterétől, s nem utolsó sorban a főforgalmi országutaktól.

A legsűrűbb betelepedési esztendőnek általában az 1739-est tartják, amikor a törökök Belgrádból kiűzték a „gyaúrokat”. Ekkor jött sok német és szerb iparos és kereskedő a városba. A XVIII. század végi nemzetiségi megoszlás jól szemléltethető térképünkön, amennyire ezek jobbra egy tömegben laktak. A sóraktárak közelében (ahol 1740-ben kis, keletre néző templomuk is épült) egy tömbben laktak a szerbek s kevés számban görögök, s inkább szétszórva a városrész különböző részein a németek. Kevés cigány élt a Tápéhoz közel eső részeken. Zsidó még nem lakhatott ebben az időben Felsővároson, hacsak egy-két név mögött (Moses, Moises, Samu) nem sejtünk italáros boltost.

A felsővárosi családnevek közt sok olyant találunk, melyek egyben vezetőnévvé váltak keresztnevekből. Erre példát egyebekben már a középkori Szegeden is találunk. A leggyakoribb keresztnevek (gyakorisága sorrendben, az első tíz) a következők:

János
 Ferenc
 István
 Mihály
 József
 György
 Pál
 András
 Márton
 Mátyás

ugyanaz a tizedlajstrom szerinti összlakosságban

János
 Pál
 Mihály
 Péter
 Gergely
 György
 András
 István
 Mátyás
 Márton

Feltűnő, hogy olyan keresztnevek, mint pl. Balázs, Boldizsár, Miklós, Bálint, Lukács, FABIÁN, Vince stb. éppen csak hogy egy-egy esetben vannak képviselve. Gyakoribb nevek ezeknél pl. László, Antal, Jakab, Farkas, Tamás, Sebestyén, Simon, vagy éppen Deme (Dömötör). Egész Felsőváros területén egyetlen Lajos és Sándor nevet találtunk, amelyek manapság a leggyakoribb keresztnevek közé tartoznak. Ami a Lajos nevet illeti, ez az elnevezés alighanem 1848 után, a Kossuth-kultusszal kapcsolatban terjed el.

A jelen tanulmányunk célja már helyszűkét tekintve sem lehetett az egész város területére s közvetlen környékére kiterjedő kéziratos mappa egészen részletes feldolgozása, vagy az egyes városrészek kimerítő ismertetése, csupán annyi, hogy kutatóink figyelmét felhívjuk erre a régi, értékes adatokat tartalmazó dokumentumra, valamint hogy némi újabb helytörténeti adatok feltárásával alapot nyújtsunk további kutatómunkákhoz. A továbbiakban foglalkozni kívánunk a térkép többi részével (Alsóváros, Palánk a várral, a kialakulóban levő Rókus) és a város bejegyzett birtokviszonyainak tisztázásával. Legfontosabb eredményünknek eddig csupán ennek az igen fontos térképnek restaurálását, s ez után a felbecsülhetetlenül fontos névadatainak megmentését, a két térkép összehasonlítása alapján azok pontos és hű lerögzítését mondhatjuk.

Csongor Győző

Abb. 3. ábra. Szegedi látkép egy XVIII. századi céhlevélen

IRODALOM

1. Bálint Sándor: Az 1522. évi tizedlajstrom szegedi vezetéknevei. Magyar Nyelvtud. Társaság Kiadv. 105. Szeged, 1963.
2. Bálint Sándor: Szegedi Szótár. Magyar Tud. Akad. Kiadása Szeged, 1957.
3. Bálint Sándor: Szeged városa. Bpest. 1959.
Bálint Sándor: Felsőváros, A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1963.
4. Csongor Győző: Hol született Vedres István? — Dél-Magyarország, 1965. júl. 20. sz.
5. Dugonics András: Ulissesnek, ama'híres, és nevezetes görög királynak csudálatos története... etc. Pesten, 1780. Előszó.
6. Fodor Ferenc: Balla Antal élete és műszaki munkássága (1739—1815). Bp. Műszaki Egyetem Közp. Könyvtára. Műszaki tud. tört. kiadványok 2. sz. Bpest, 1953.
7. Fodor Ferenc: Magyar vízmérnököknek a Tisza-völgyben a kiegyezés koráig végzett felmérései stb. . . . Műszaki tud. tört. kiadványok 8. sz. Bpest, 1957.
8. Lugosi Döme: A szegedi felsőváros története. — Szeged-Felsővárosi r. k. Plebánia Híradója. 1939. májusi sz.
9. Nagy Zoltán—Papp Imre: Szeged. Városképek—Műemlékek sor. Bpest, 1960.
10. Reizner János: Szeged története. I. köt. Szeged, 1901.
11. Szauder József: Olasz irodalom—Magyar irodalom. Bpest, 1963.
12. Tápai-Szabó László: Régi szegedi népek. — Délmagyarország, 1929. dec. 25. sz.

DIE LANDKARTE VON ANTAL BALLA AUS DEM XVIII. JAHRHUNDERT (*Civitas Superior 'Oberstadt'*)

Der Verfasser behandelt die Landkarte der Stadt Szeged, die von dem berühmten ungarischen Ingenieur und Mappenzeichner Antal Balla in Jahren 1776—77 verfertigt wurde und heute im Móra Ferenc Múzeum zu finden ist. Auch Balla's andere Darstellungen von der Stadt und ihrer Gegend mit Hand gezeichnet werden im Aufsatz aufgeführt, die sich gleichfalls im Museum zu Szeged befinden und vor den Forschern beinahe unbekannt sind.

Die genannte Mappe erweist sich als die wertvollste Abbildung der Stadt aus der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts, welche Periode in dieser Hinsicht zwischen die Herstellung der berühmten Landkartenblätter von Kaltschmidt (1747) und die Entstehung der Mappe von Giba in den Vierzigerjahren 1800 fällt. Auf Balla's Landkarte werden die Stadtteile von Szeged sowohl als die Grenzgebiete bzw. die Güter der Stadt in allen ihren Einzelheiten hingestellt. Sie enthält auch bemerkenswerte Ortsnamen. Für ein Spezialverdienst der Mappe ist zu halten, dass die Inhaber der Grundstücke darauf namentlich gezeichnet wurden; indem man durch die Vergleichung der um 3500 Familiennamen z. B. mit den Zunamen des Dezemsregisters aus 1522 demographische Angaben zum Bevölkerungszuwachs gewinnen kann. Die Landkarte bezeichnet die Teilung der verschiedenen Nationalitäten (deutsch, serbisch usw.) der Stadt Szeged am Ende des 18. Jh. Mit der Hilfe dieser Karte ist auch der genaue Wohn- bzw. Geburtsort solcher wichtigen Personalitäten von Felsőváros wie András Dugonics, István Vedres, Ignác Posonyi usw. zu bestimmen. Interessante Angaben befinden sich auf Balla's Karte sowohl in bezug auf die Friedhöfe, die ausführenden Hauptstrassen als auf die Orte von hohem Wasserstand des Stadtgebietes. Aufgrund der Vergleichung der behandelten Karte mit den früheren (von De La Croix, Kaltschmidt usw.) kann man die Entwicklung, die Vergrößerung der Stadt verfolgen.

Dieser Aufsatz setzte sich zum Zweck die Historiker auf die wichtigen Angaben des wertvollen stadtgeschichtlichen Dokumentes, das erfolgreich restauriert wurde, im allgemeinen und bezüglich der Oberstadt aufmerksam zu machen.

Győző Csongor